

15.6.2018

Keski-Uudenmaan maakuntamuseon lausunto Tuusulan Suutarintien asemakaavan muutosehdotuksesta

HEL 2015-012415 T 10 03 01

Tuusulan kunta on pyytänyt Keski-Uudenmaan maakuntamuseolta lausuntoa liittyen Suutarintien alueen asemakaavan muutosehdotukseen. Museo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja lausuu kantanaan seuraavaa.

Suunnittelualue sijaitsee Hyrylän keskustassa Suutarintien ja kunnantalon välisellä alueella, jossa sijaitsee paloasema, vanha alakansakoulu Rapsikanmäki ja jonka pohjoisreunustalla on jyrkkärinteinen metsäkais-tale.

Kaavaehdotuksen pohjaksi on valittu viidestä luonnosvaiheessa esite-tystä maankäytön suunnitelmaluonnoksesta vaihtoehto E. Siinä suun-nittelualueen pohjoisreunalla sijaitsevan harjun laelle on sijoitettu kolme pistetaloa, ja katujen varsille on osoitettu rakennuspaikkoja lamellitaloil-le. Pysäköintilaitos on sijoitettu kunnantalon viereiselle tontille. Pistetaloja esitetään toteutettaviksi kahdeksankerroksisina. Ratkaisua on perusteltu sillä, että suunnittelualue sijaitsee Hyrylän keskustassa kes-keisellä paikalla, ja kaupunkimittakaavaisten kerrostalojen rakentami-nen harjun muodostamalle näköalapaikalle tarjoaa asukkaiden näkö-kulmasta houkuttelevimman vaihtoehdon.

Maakuntamuseo on ottanut kantaa Suutarintien alueen kehittämiseen kaavasuunnittelun edellisiä vaiheita koskevissa lausunnoissaan (2.12.2015 ja 29.3.2016). Maakuntamuseo on kaavaluonnosvaiheessa todennut, että viidestä esitetyistä maankäytön suunnitelmaluonnokses-ta vaihtoehto C tuottaa alueelle luontevimman ratkaisun. Siinä kolme pistetaloa, jotka noudattelevat lähellä sijaitsevien asuinkerrostalojen tyyppiä, on sijoitettu harjun laelle ja kadun varteen on sijoitettu mata-limmat rakennusmassat. Maakuntamuseo esitti kuitenkin arvionaan, että pistetalojen ehdotettu korkeus (8 krs.) johtaa liian korkeaan loppu-

15.6.2018

tulokseen kyseisellä paikalla. Jos kaavaehdotuksen mukaisesti kuitenkin päädytään korkeaa rakentamista suosivaan vaihtoehtoon, on maakuntamuseon näkökulmasta erittäin tärkeää, että kaupunkikuvallisina dominantteina hahmottuvien kerrostalojen suunnittelu toteutetaan arkkitehtonisesti korkeatasoisesti huomioiden rakennusten asema Hyrylän keskustan kaupunkikuvassa. Rakennusten keskinäinen sijoittelu, kokonaisuus, väri, materiaalit sekä ikkuna-aukotusten ja parvekkeiden suhteet täytyy tutkia tarkkaan, että turvataan näin merkittävästi Hyrylän kaupunkikuvaan vaikuttavan rakennuskokonaisuuden toteuttaminen laadukkaalla tavalla.

Maakuntamuseo on aiemmissa lausunnoissaan esittänyt myös, että paikallishistoriallisesti merkittävän paloasemarakennuksen säilyttämistä tutkittaisiin osana rakentuvaa kokonaisuutta. Palolaitos on siirtänyt toimintansa uusiin tiloihin, ja kuntotutkimusten perusteella paloasemarakennus todettiin huonokuntoiseksi ja säilyttäminen tai kunnostaminen muuhun käyttöön taloudellisesti kannattamattomaksi. Maakuntamuseo valittaen toteaa, että paloasemalle on myönnetty purkamislupa ja alueen kulttuurihistoriallisia arvoja ei pystytty tältä osin vaalimaan. Vaalitavien arvojen näkökulmasta on positiivista, että Rapsikanmäen rakennukset säilyvät osana suunnitelmaa ja ne on varustettu asianmukaisella suojelumerkinnällä.

Maakuntamuseo suhtautui kaavaluonnosta koskevassa lausunnossaan kriittisesti pysäköintilaitoksen sijoittamiseen kunnantalon viereiselle tontille Hyrylätien varteen. Sijainti on keskeinen ja näkyvä ja siksi pysäköintirakennukselle hyvin vaativa. Kaavaehdotuksen selostuksessa rakennuksen sijaintia on perusteltu ennen muuta toiminnallisilla seikoilla mm. sen riittäväällä läheisyydellä keskustan palveluihin nähden. Maakuntamuseo korostaa edelleen, että rakennuksen mittasuhteet, korkeus ja julkisivumateriaalit tulee sovittaa ympäristöönsä erittäin hienovaraisesti. Vastaavista rakennuksista on vastaavilla paikoilla pääsääntöisesti ympäristöään köyhdyttäviä esimerkkejä. Arto Sipisen suunnittelema Tuusulan kunnantalo ei saa jäädä alisteiseen asemaan sekundäärinen rakennuksen rinnalla.

Kaavaselostuksesta käy myös ilmi, että pysäköintilaitoksen paikkaa on osittain perusteltu kunnantalon mahdollisella purkamisella, jolloin sen tontille olisi mahdollista osoittaa asuinrakentamista. Maakuntamuseo on kunnantalon purkamishakemusta koskevassa lausunnossaan (5.3.2018) esittänyt kriittisen kantansa purkamiseen ja tuonut ilmi rakennuksen keskeiset arvot sekä paikallisesti kunnallisen hallinnon ja palveluiden rakennuksena että osana Hyrylän keskustan kulttuuriympäristöä. Kunnantalolla on keskeinen asema osana Sipisen tuotantoa ja siten myös suomalaisen arkkitehtuurimodernismin kehitystä.

15.6.2018

Hyrylän keskustaa kehitetään voimakkaasti tulevina vuosina ja se tulee jättämään merkittävän jäljen alueen rakennettuun kulttuuriympäristöön. Maakuntamuseon näkökulmasta on siksi ensiarvoisen tärkeää, että muutokset toteutetaan Hyrylän keskusta-alueen olemassa olevia arvoja ja kerroksellista ympäristöä kunnioittaen ja suunnittelu ja rakentaminen toteutetaan kokonaisvaltaisesti kestäväällä ja ympäristön kokemuksellista laatua vahvistavalla tavalla.

Keski-Uudenmaan maakuntamuseolla ei ole Suutarintien asemakaavan muutosehdotuksesta muuta huomautettavaa.

Lisätiedot

Petteri Kummala, tutkija, puhelin: 310 36940
petteri.kummala(a)hel.fi

Kulttuuriympäristötiimi, kulttuuriympäristöpäällikkö

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö